

Mottaker
Troms fylkeskommune
Postboks 6600
9296 TROMSØ
Norge

Deres ref.:

Vår ref.: 2016/0320-2

Saksbehandler: Elisabeth Steckmest
Saksansvarlig: Gjermund Nese

Dato: 06.10.2016

Høringsuttalelse - Vedrørende endring av løyvedistrikt i Troms fylke

Konkurransetilsynet viser til høringsbrev fra Troms fylkeskommune 8. juli 2016 vedrørende endring av løyvedistrikt i Troms fylke. Høringsfrist er satt til 7. oktober 2016.

Bakgrunn

Fylkesrådet i Troms fylkeskommune vedtok 18. august 2015 at fylket ikke lenger skulle utgjøre ett løyvedistrikt, men at hver enkelt kommune i fylket skulle utgjøre egne løyvedistrikter. Troms fylkeskommune skriver i høringsbrevet at bakgrunnen for å gå tilbake til kommunale løyvedistrikter skyldes utfordringene næringen og fylkeskommunen opplevde knyttet til tolkningen av stasjoneringsstedbegrepet i yrkestransportloven og yrkestransportforskriften. Det vises også til at det oppsto uro i drosjenæringen etter at en ny leverandør vant anbudskontrakt for Universitetssykehuset Nord-Norge HFs.

Den 7. april 2016 opphevet Samferdselsdepartementet vedtaket av 18. august 2015 grunnet tilblivelsesmangel i form av manglende høring før vedtaket ble fattet.

Etter anmodning fra Samferdselsdepartementet vil Troms fylkeskommune foreta en ny behandling av saken. I den forbindelse har fylkeskommunen i høringsbrevet 8. juli 2016 anmodet høringsinstansene, deriblant Konkurransetilsynet, om synspunkter vedrørende innføring av kommunale løyvedistrikter.

Konkurransetilsynets merknader

Grensene for løyvedistrikt er bestemmende for hvor drosjene kan drive virksomhet, samt løyvehaveres rettigheter og plikter. Tidligere var hver enkelt kommune et eget løyvedistrikt, men i dag har de fleste fylkeskommuner utvidet løyvedistriktet til å omfatte hele fylket. I Troms fylke ble inndelingen av kommunale løyvedistrikter opphevet i 1995, og hele fylket har vært ett løyvedistrikt frem til i dag.¹

Troms fylkeskommunes vedtak om endring av løyvedistrikt, som medfører at Troms fylke som ett løyvedistrikt opphører og deles inn i løyvedistrikter etter kommunegrense, er ikke i strid med yrkestransportregelverket, men kan likevel ha konsekvenser for konkurransen i områdene.

¹ Med unntak av perioden fra 18. august 2015 til 7. april 2016.

I den sammenheng vises det til yrkestransportforskriften § 47, som har følgende ordlyd:

Drosjetransporten skal skje i tilknytning til stasjoneringsstedet. Det er tillatt å utføre oppdrag til et hvilket som helst sted innen eller utenfor løyvedistriktet. I forbindelse med tur utenfor eget løyvedistrikt, kan det tas med passasjerer tilbake til dette. Løyvemyndigheten kan fastsette stasjoneringssted for drosjer som kommer fra annet løyvedistrikt for å utføre lovlig transport tilbake til dette. Tomkjøring ut fra eget løyvedistrikt for å utføre kjøring tilbake til dette er bare tillatt for bestilte turer. Det er ikke tillatt å utføre oppdrag mellom steder utenfor løyvedistriktet, med mindre oppdraget kommer fra drosjesentral i det løyvedistrikt hvor oppdraget starter.

Løyvehaver skal først og fremst dekke behovet for drosjetransport innenfor sitt løyvedistrikt. Løyvehaveren plikter å utføre oppdrag på alle veger som er åpne for alminnelig ferdsel og som kan utføres uten fare for skade på passasjerer, fører eller motorvogn. Kjøring av syke og skadde personer som trenger hurtig hjelp pliktes utført uten hensyn til bestemmelsen i første ledd. Slik transport skal søkes gjennomført selv om kjøreforholdene er vanskelige.

Løyvemyndigheten kan i særlige tilfelle gjøre midlertidig unntak fra bestemmelsene i første ledd.

Etter bestemmelsen skal transport skje i tilknytning til stasjoneringsstedet, samtidig som det er satt klare begrensninger mht. hvilke turer en drosje kan ta utenfor eget løyvedistrikt. Når man går fra et utgangspunkt der alle har rett og plikt til å utføre oppdrag i hele fylket, til løyvedistrikt som kun omfatter enkeltkommuner, innebærer det en betydelig begrensning i den enkelte drosjeeiers adgang til å utøve sin næringsvirksomhet i kommuner som ligger utenfor løyvehavernes egen kommune.

Som nevnt innledningsvis, er grensene for løyvedistrikt bestemmende for hvor drosjene kan drive virksomhet, samt løyvehavernes rettigheter og plikter. Små løyveområder begrenser derfor antallet faktiske og potensielle konkurrenter ettersom områdene aktørene kan utøve virksomhet begrenses. Dette blir spesielt synlig i forbindelse med anbudskonkurranser som lyses ut for områder større enn enkeltkommuner. For innkjøpere av drosjetjenester på tvers av kommunegrenser, som for eksempel innkjøpere av pasienttransport, vil deling av løyvedistrikt kunne gi store negative økonomiske konsekvenser som følge av redusert konkurranse på innkjøpernes anbud. Troms fylkeskommune har selv vist til en reduksjon i utgiftsveksten i pasienttransport etter at Troms fylkeskommune opphevet inndelingen av kommunale løyvedistrikt i 1995.²

I høringsbrevet påpekes det at dersom man går tilbake til kommunale løyvedistrikt, kan fylkeskommunen gjøre midlertidig unntak fra bestemmelsen i yrkestransportloven § 47 første ledd. Dette synes imidlertid kun å være avhjelpende for konkurransen i kontraktmarkedet. I områder med lavt trafikkgrunnlag, utgjør kontraktsoppdrag en betydelig del av inntektsgrunnlaget i næringen. Konkurransetilsynet mener det er uheldig at det legges opp til en inndeling av løyvedistrikt som vil måtte kreve stadige unntak fra regelverket for en vesentlig del av markedet. Videre vil inndelingen i kommunale løyvedistrikt redusere antall faktiske og potensielle konkurrenter også i enkeltreisesegmentet. Dette er uheldig for konkurransen, og vil kunne resultere i et dårligere drosjetilbud til høyere priser.

I påpekningen Konkurransetilsynet sendte fylkeskommunene 20. september 2007³ anmodet tilsynet om at hensynet til virksom konkurranse bør vektlegges ved utforming av

² Høringsbrevet side 1.

³ Påpekning sendt alle fylkeskommuner og Oslo kommune, 26. januar 2007, sak 2007/117.

løyvepolitikken. Vedtaket om å endre løyvedistrikt til kommunegrensene kan ikke sees å være i tråd med dette hensynet. Konkurransetilsynet ønsker å understreke viktigheten av at det foretas en bevisst avveining mellom utfordringene knyttet til tolkningen av yrkestransportregelverket og de konkurransemessige utfordringene en slik endring vil innebære.

Med hilsen

A handwritten signature in blue ink that reads "Gjermund Nese". The signature is written in a cursive style with a large initial 'G'.

Gjermund Nese (e.f.)
avdelingsdirektør

Mottaker

Troms fylkeskommune

Postadresse

Postboks 6600

*Poststed*9296 TROMSØ
Norge*Kontakt/e-post*postmottak@tromsfylke.
no